

Riigikogu rahanduskomisjon

17.06.2025 nr 11-1/36-1

Lugupeetud rahanduskomisjoni liikmed

Euroopa Liidu varjupaiga – ja rändehalduse õigustiku reform jõustus 2024. aasta juunis ning Eestil tuleb seda hakata rakendama 2026. aasta juunis. Reformi hulka kuulub ka Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2024/1356, millega kehtestatakse kohustuslik taustakontroll välispiiridel. Taustakontroll välispiiril on uus menetlustoimingute kogum ja selle elluviimisel tuleb rakendada menetlusele, sellega kaasnevale kinnipidamisele ning hilisemale piirimenetlusele täiendav põhiõiguste järelevalve.

Põhiõiguste kaitse Eestis on õiguskantsleri ülesanne ning alates juunist 2026. lisandub õiguskantsleri senistele ülesannetele põhiõiguste järelevalve kohustus taustakontrolli ja piirimenetluse ajal.

Euroopa Komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2150 kohaselt peab Eesti olema suuteline korraga menetlema piirimenetluses vähemalt 277 välismaalase rahvusvahelise kaitse taotlusi ning teostama menetluse põhiõiguste järgimise järelevalvet. Sellega on Eestile kehtestatud valmisoleku loomise kohustus, mis hõlmab ka Õiguskantsleri Kantseleid.

Tulenevalt õiguskantsleri kohustusest luua valmisolek taustakontrolli ja piirimenetluse põhiõiguste järgimise järelevalveks on vajalik täiendavaid eelarvelisi vahendeid. Siseministeriumile teadaolevalt esitab Õiguskantsleri Kantselei rahanduskomisjonile järgmise riigi eelarvestrateegia menetlemise käigus lisataotluse eelarve suurendamiseks. Toetame Õiguskantsleri Kantselei lisataotlust ning kinnitame, et see on oluline EL varjupaiga – ja rändehalduse reformist tulenevate täiendavate ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister